

عنوان مقاله:

جستاری فقهی در مفاد قاعده الامتناع بالاختیار لا ینافی الاختیار

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های فقهی زنان و خانواده، دوره 3، شماره 5 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

فهیمه سادات حسینی

خلاصه مقاله:

هرگاه در مکلف، عملی که ناشی از سوء اختیار وی باشد، صادر شود و به موجب آن عمل، وی ناچار به سرپیچی و امتناع در اوامر و نواهی شارع گردد با عنایت به قاعده عقلی الامتناع بالاختیار لاینافی الاختیار، فعل صادرشده، ارادی و نامشروع بوده و آثار حقوقی و کیفری متناسب با آن مترتب خواهد گشت. باتوجه به اهمیت قاعده مذکور و کاربرد گسترده آن در فقه اسلامی، بررسی مفاد آن ضرورت دارد. ازاینرو، نوشتار حاضر با عنوان جستاری فقهی در مفاد قاعده الامتناع بالاختیار لاینافی الاختیار با هدف تبیین مفاد قاعده مذکور با روش تحلیلی-توصیفی صورت گرفته است. نگارنده پس در جمع آوری اطلاعات به صورت کتابخانه‌ای و تحلیل آن، نتایجی به دست آورد که عبارت است در: الف) پذیرش قاعده عقلی الامتناع بالاختیار در علم کلام سبب مسئول شناخته شدن مکلف در این مسئله است؛ ب) این مبنا زمینه ساز ورود قاعده به مباحث علم اصول مانند تعلق یا عدم تعلق خطاب و عقاب به مکلف در فرض مذکور، اجتماع امر و نهی و تقویت واجب شد؛ ج) تبیین مفاد قاعده در علم کلام و اصول، بیانگر ظرفیت این قاعده کلی عقلی برای جریان در ابواب مختلف فقهی است.

کلمات کلیدی:

امتناع، اضطرار، اختیار، مکلف، الامتناع بالاختیار لاینافی الاختیار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1387490>

